

นวัตกรรม อสม. ดีเด่น

สาขากันตสุขภาพ

1 ชื่อนวัตกรรม : ตะกร้าฟันดี พี่มีช่วยสอน

ชื่อเจ้าของผลงาน : นางสาวภัคกร ห้ามทุกขี

ประเภทนวัตกรรม : นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (product innovation)

จังหวัด : เชียงใหม่

อสม. ดีเด่นระดับ : เขตสุขภาพที่ 1

2 ที่มาและความสำคัญของการสร้างนวัตกรรม

พื้นที่ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะเป็นเมืองเกษตรกรรมและแหล่งวัฒนธรรมล้านนา มีประชากรในเขตรับผิดชอบทั้งหมด 4,367 คน

จากการวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพในพื้นที่ โดยใช้ข้อมูลการรับบริการทันตกรรม จากโปรแกรม JHCIS ในปี 2568 พบว่า ประชาชนประสบปัญหาสุขภาพช่องปากในระดับสูง โดยพบโรคฟันผุร้อยละ 49 และโรคเหงือกอักเสบร้อยละ 17

นอกจากนี้ ในการลงพื้นที่ให้ความรู้ด้านทันตสุขภาพในโรงเรียนร่วมกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) พบว่า เด็กนักเรียนให้ความสนใจในการเรียนรู้น้อย จึงได้วิเคราะห์และสร้างนวัตกรรมเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบ

3 วัตถุประสงค์

- เพื่อกระตุ้นความสนใจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กนักเรียนในการเรียนรู้เรื่องการดูแลสุขภาพช่องปาก
- เพื่อเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้ด้านทันตสุขภาพให้ครอบคลุมประชาชนทั้ง 5 กลุ่มวัย (หญิงตั้งครรภ์, เด็กปฐมวัย, เด็กวัยเรียน, วัยทำงาน และผู้สูงอายุ)
- เพื่อลดอุบัติการณ์ของโรคฟันผุและโรคในช่องปากของประชาชนในชุมชนตำบลโป่งน้ำร้อน

นวัตกรรม “ตะกร้าฟันดี พี่หมีช่วยสอน”

สาขากันตสุขภาพ

4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ลงพื้นที่คัดกรอง ส่งเสริมป้องกันในประชาชน และส่งต่อผู้ป่วยใน 5 กลุ่มวัย โดยใช้ นวัตกรรม “ตะกร้าฟันดี พี่หมีช่วยสอน” เป็นสื่อการสอน
2. ติดตามผลการดูแลสุขภาพช่องปากอย่างต่อเนื่อง ติดตามการขึ้นของฟันในเด็กเล็ก
3. ประเมินความพึงพอใจต่อนวัตกรรม

5 ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เด็กนักเรียนให้ความสนใจและอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องฟันมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนมีนวัตกรรม และประชาชนในชุมชนมีความตื่นตัวและได้รับการยอมรับในฐานะผู้นำด้านสาธารณสุข
2. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อนวัตกรรม “ตะกร้าฟันดี พี่หมีช่วยสอน” อยู่ในระดับมาก และมีผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมจากการติดตามรายกรณี เช่น กรณีเด็กเล็กที่ได้รับการติดตาม ตั้งแต่ 9 เดือน จนถึงอายุ 2 ปี พบว่ามีฟันน้ำนมขึ้นครบและไม่มีฟันผุ นอกจากนี้ยังสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้สูงอายุและผู้พิการติดบ้านเพื่อดูแลสุขภาพช่องปากได้อย่างทั่วถึง

6 ปัจจัยความสำเร็จ

ความสำเร็จเกิดจากการทำงานเชิงรุกร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) โรงเรียนในพื้นที่ ผู้นำชุมชน และครอบครัว โดยได้รับโอกาสในการพัฒนาความรู้จากการอบรม อสม. เชี่ยวชาญเฉพาะทาง และการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สว.สต.บ้านท่าหัด อย่างต่อเนื่อง

7 โอกาสในการพัฒนา

1. ยกระดับความรู้และทักษะเฉพาะทางเพื่อพัฒนาทีม อสม. สู่การเป็น อสม. สาขากันตสุขภาพมืออาชีพ
2. นำเทคโนโลยีดิจิทัลและแอปพลิเคชันมาใช้ในการบันทึกข้อมูลและติดตามผลการดำเนินงานในระดับหมู่บ้าน
3. พัฒนาศูนย์เรียนรู้ อสม. ต้นแบบด้านสุขภาพช่องปาก เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ยั่งยืนของชุมชน
4. มุ่งเน้นการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันปัญหาเชิงรุกในทุกครัวเรือน เพื่อลดความจำเป็นในการรักษา

นวัตกรรม “ตะกร้าฟันดี พี่หมีช่วยสอน”

สาขากันตสุขภาพ

8 ภาคผนวก

แบบประเมินความพึงพอใจนวัตกรรม “ตะกร้าฟันดี พี่หมีช่วยสอน”

คำชี้แจง:
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ เมื่อระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมนวัตกรรม “ตะกร้าฟันดี พี่หมีช่วยสอน” ตามความรู้เชิงจริงของตนเอง
ระดับความพึงพอใจ
1 - น้อย
2 - ปานกลาง
3 - มาก

รายการประเมิน	1 น้อย	2 ปานกลาง	3 มาก
1. พี่หมีช่วยให้สนใจเรื่องการดูแลสุขภาพช่องปากและฟันมากขึ้น	☐	☐	☐
2. อุปกรณ์ที่ใช้ (แบบจำลองฟัน แปรงสีฟัน ถูให้ความรู้) น่าสนใจและเข้าใจง่าย	☐	☐	☐
3. กิจกรรมสนุกและทำให้อยากมีส่วนร่วม	☐	☐	☐
4. พี่หมีช่วยให้เข้าใจวิธีแปรงฟันที่ถูกต้องมากขึ้น	☐	☐	☐
5. อยากให้มีกิจกรรมพี่หมีช่วยสอนอีกครั้งต่อไป	☐	☐	☐

✍️ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

